

Een gastvrije gemeente

UITDAGING

Per jaar komen een paar tienduizenden vluchtelingen aan in België. Na hun erkenning moeten ze op zoek naar hun plaats in de samenleving. Dit is niet altijd eenvoudig. Ze gaan in een vreemde cultuur en vaak zonder netwerk deze uitdagingen aan. Rekening houdend met deze kwetsbare positie hebben gemeenten een belangrijke rol te spelen, door de nieuwkomers gastvrij te ontvangen. Hierbij denken we aan drie belangrijke thema's: wonen, werken en (samen)leven.

Zo heeft een vluchteling na zijn erkenning slechts twee maanden om een woning te vinden voordat hij de asielopvang moet verlaten. Naast de gewone moeilijkheden om een woning te vinden, stellen zich ook administratieve problemen, zoals de OCMW huurwaarborg die in soms heel traag wordt toegekend.

Tegelijkertijd is hij/zij op zoek naar werk. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt, dienen zich kansen aan. Sommige vluchtelingen brengen heel wat werkervaring mee uit het herkomstland, die evenwel niet altijd onmiddellijk inzetbaar op de Vlaamse arbeidsmarkt. Andere vluchtelingen moeten hun beroepsleven nog starten. Als gemeenten er in slagen om nieuwkomers te integreren op de arbeidsmarkt, ontstaat een win-winsituatie. De nieuwkomers dragen bij aan de maatschappij, en bouwen tegelijk aan een duurzame toekomst. Het is aan de gemeenten om vluchtelingen kans te geven zich te ontwikkelen en hun competenties in te zetten. Doet men dit niet, dan dreigt er een nieuwe sociale onderklasse te ontstaan.

Naast een woning en een job is ook een plaats in de samenleving belangrijk. Vluchtelingen moeten op zoek naar een nieuw sociaal netwerk. Het verenigingsleven en vrijwilligerswerk kunnen hen hier zeker bij helpen. Zeker de positie van alleenstaande ouders mag hierbij niet uit het oog worden verloren. Ze moeten naast de gewone uitdagingen ook de zorg voor hun kinderen alleen opnemen, wat ook voor zij die langer in België zijn een zeer grote uitdaging blijkt.

Tot slot moeten we er rekening mee houden dat heel wat vluchtelingen traumatische ervaringen hebben opgedaan in het thuisland en onderweg. Deze problematiek nu negeren, zal zich later wreken. Gemeenten en steden moeten een integrale aanpak voor een beter mentaal welbevinden van vluchtelingen, en in het bijzonder van kinderen en jongeren ontwikkelen.

VISIE BEWEGING.NET

Een menselijk asielbeleid is een van de centrale doelstellingen van beweging.net. Als maatschappij die de universele rechten van de mens erkent is het onze plicht om ook vluchtende mensen te beschermen. Mensen op de vlucht hebben nood aan een warm en menselijk onthaal, ook van de gemeente. Omwille van hun zwakkere positie hebben ze bijkomende ondersteuning nodig. Ze moeten zowel door de (lokale) overheid als door hun omgeving ondersteund worden.

SDGs

De sociale en economische integratie van vluchtelingen is belangrijk voor de samenleving en voor hun eigenwaarde. Het is hierbij essentieel om te bewaken dat ze geen nieuwe economische onderklasse worden. Ook de gemeenten hebben instrumenten om hen daarbij te helpen.

Ook binnen de lokale verenigingen en buurten moet ruimte zijn voor de nieuwe burgers

VOORSTELLEN

Wat stellen wij aan de gemeenten voor?

Housing First

Het ter beschikking stellen van betaalbare woningen is een eerste belangrijke stap. De gemeente kan voorzien in doorgangswoningen of leegstaande panden in de gemeentekern herinrichten tot woning. Verder is het van belang dat de procedure voor het toekennen van een OCMW huurwaarborg vlot verloopt en dat maatregelen als het huurgarantiefonds en de huursubsidie van de Vlaamse overheid bekend zijn bij vluchtelingen.

Toeleiding naar werk

Integreer vluchtelingen op de arbeidsmarkt via maatregelen als tijdelijke werkervaring of lokale diensteneconomie. Heb hierbij aandacht voor de positie van midden- en hooggeschoolde vluchtelingen. Ook voor hen moeten deze trajecten loopbaanversterkend werken.

Zoek bij de begeleiding van vluchtelingen niet naar de kortste weg naar werk maar de weg naar het persoonlijk en maatschappelijk meest lonend traject. Bijvoorbeeld via bijscholing om op het niveau van hun vroegere diploma te kunnen werken. Ondersteun ondernemende vluchtelingen met hun plannen om te starten als zelfstandige.

Vrijwilligerswerk

Laat vluchtelingen kennismaken met de mogelijkheden om in hun omgeving aan de slag te gaan als vrijwilliger, bijvoorbeeld bij opvang van andere nieuwkomers.

Creëer leerkansen voor Nederlands

Versterk mogelijkheden voor ontmoeting en leerkansen voor Nederlands. Dat kan door een subsidieoproep te lanceren voor projecten die interactie tussen Vlamingen en nieuwkomers versterken. Bijvoorbeeld een project om verenigingen uit te dagen om nieuwkomers in hun werking op te nemen. Creëer ook ontmoetingsplekken voor (alleenstaande) moeders.

Cultuursensitieve werking

Zorg voor een cultuursensitieve werking van de gemeente in alle domeinen bv. cultuurbeleving of overheidsdienstverlening. Een dienstige overheid vormt zich naar zijn inwoners en verlangt niet dat zij aansluiten bij een star overheidsaanbod. Heb ook aandacht voor traumaverwerking en psychisch welbevinden van vluchtelingen.